

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

факультет цивільного захисту

кафедра управління та організації діяльності у сфері цивільного захисту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Державне регулювання діяльності у сфері цивільного захисту
(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова професійна

(обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)

за освітньо-професійною програмою «Управління у сфері цивільного захисту»

підготовки магістра

у галузі знань 26 «Цивільна безпека»

за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»

Рекомендовано кафедрою управління та організації діяльності у сфері цивільного захисту на 2023-2024 навчальний рік.

Протокол від «10» серпня 2023 року
№ 1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Державне регулювання діяльності у сфері цивільного захисту»

2023 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Державне регулювання діяльності у сфері цивільного захисту» спрямовані на реалізацію державної політики у сфері цивільного захисту регіонального та місцевого рівнів, здійснення функцій з регулювання процесів пов'язаних з управлінням та реалізацією завдань і заходів по захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, а також на рішення організаційно-управлінських задач в рамках функціонування органів і підрозділів служби цивільного захисту діяльність яких спрямована на запобігання та ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та воєнних загроз..

Даний курс дозволяє здобувачам, і студентам зрозуміти склад системи цивільного захисту України, завдання, функції та повноваження її органів управління, механізми, способи та форми реалізації завдань у сфері цивільного захисту, роль і місце у цьому процесі ДСНС України.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Кулешов Микола Миколайович, доцент кафедри управління та організації діяльності у сфері цивільного захисту факультету цивільного захисту, кандидат технічних наук
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська, 7, викладацька кафедри № 120
E-mail	kafedra_uodscz@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	Цивільний захист; пожежна безпека; кадрова політика
Професійні здібності	Професійні знання і великий досвід практичної роботи в органах управління та підрозділах пожежної охорони і цивільного захисту а також педагогічної роботи, у тому числі на керівних посадах
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Участь у науково-дослідних роботах, публікація результатів наукових досліджень у вітчизняних та зарубіжних виданнях

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щоп'ятниці з 16.00 до 17.00 в кабінеті № 901. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета викладання дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань з питань реалізації державної політики у сфері цивільного захисту, державного регулювання процесів пов'язаних з управлінням та реалізацією завдань і заходів по захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, а також набуття практичних навичок які необхідні керівникові служби цивільного захисту та фахівцям для рішення організаційно-управлінських задач в рамках функціонування державної системи цивільного захисту..

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус дисципліни	обов'язкова професійна
Рік підготовки	1, 2
Семестр	1-й, 2-й, 3-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	10
- кількість модулів	3
- загальна кількість годин	315
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	72
- практичні заняття (годин)	34
- семінарські заняття (годин)	50
- лабораторні заняття (годин)	—
- курсовий проект (робота) (годин)	—
- інші види занять (годин)	
- самостійна робота (годин)	159
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	—
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	Диференційні заліки; Екзамен

Передумови для вивчення дисципліни

Наявність освітнього ступеня бакалавр, вивчення наступних навчальних дисциплін: «Стандартизація, метрологія та сертифікація у сфері професійної діяльності», «Техніко-економічний аналіз заходів у сфері професійної діяльності», «Моніторинг надзвичайних ситуацій та теорія ризиків», «Охорона праці у сфері професійної діяльності».

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Управління у сфері цивільного захисту» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

– досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	аббревіатура
Ефективно управляти складними робочими процесами у сфері цивільної безпеки, у тому числі непередбачуваними та такими, що потребують нових стратегічних підходів; об'єктивно оцінювати результати діяльності персоналу та колективу	ПРН02.
Розробляти, обґрунтовувати та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки	ПРН05.
Розв'язувати проблеми у нових або незнайомих ситуаціях за наявності неповної або обмеженої інформації, оцінювати ризики, здійснювати відповідні дослідження	ПРН11.
Оцінювати відповідність правових, організаційних, технічних заходів по забезпеченню техногенної безпеки та безпеки праці вимогам законодавства під час професійної діяльності	ПРН13.
Приймати ефективні рішення у складних непередбачуваних умовах, визначати цілі та завдання, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ресурси	ПРН16.
Відшуковувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію	ПРН17.
Застосовувати знання щодо державної політики у сфері цивільного захисту, особливостей побудови державної системи цивільного захисту, складу та структури її органів управління і сил, механізмів та способів реалізації завдань у сфері цивільного захисту, специфіку діяльності суб'єктів забезпечення цивільного захисту в рамках повноважень	ПРН18.

визначених законодавством України	
Здійснювати стратегічне управління на національному, регіональному та місцевому рівнях, застосовуючи методи стратегічного планування, реалізації стратегій та оцінювання їх економічності, ефективності та результативності	ПРН21.
Упроваджувати методи оптимізації управлінських інноваційних рішень за детермінованих умов, в умовах ризику та невизначеності	ПРН23.
Дисциплінарні результати навчання	ДРН
Володіти знаннями та навичками з аналізу та оцінки стану управляючої системи.	ДРН1
Знати механізми та способи реалізації завдань у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки	ДРН2

– формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	<i>аббревіатура</i>
Здатність приймати обґрунтовані рішення	ЗК 3.
Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	ЗК 7.
Здатність приймати ефективні рішення, керувати роботою колективу під час професійної діяльності	ПК 1.
Здатність до превентивного і оперативного (аварійного) планування, управління заходами безпеки професійної діяльності	ПК 2.
Здатність до створення і реалізації інноваційних продуктів і заходів у сфері професійної діяльності	ПК 5.
Спроможність реалізовувати функції управління з реалізації державної політики у сфері цивільного захисту на місцевому та регіональному рівнях	ПК 11.
Здатність аналізувати аварійно-рятувальні, пошуково-рятувальні, аварійно-відновлювальні роботи, що виконуються під час ліквідації складних аварій та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій	ПК 12.
Здатність розробляти управлінські рішення щодо практичного застосування інноваційних інженерно-технічних заходів цивільного захисту	ПК 13.
Здатність до практичної реалізації управлінських рішень з питань цивільного захисту, спрямованих на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій	ПК 15.
Очікувані компетентності з дисципліни	ДК
Спроможність реалізовувати функції управління з виконання завдань державної системи цивільного захисту на місцевому та	ДК1

регіональному рівнях.	
Здатність до реалізації механізмів з регулювання діяльності суб'єктів забезпечення цивільного захисту та техногенної безпеки за допомогою управлінських впливів на процеси які відбуваються у зазначених сферах.	ДК2

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. Правова основа діяльності державної системи захисту населення і територій України від надзвичайних ситуацій

Тема 1.1. Історичні та наукові аспекти розвитку цивільного захисту

Тема 1.2 Особливості сучасної державної політика у сфері цивільного захисту та механізми її реалізації.

Тема 1.3. Особливості побудови та управління єдиною системою цивільного захисту.

Тема 1. 4. Органи управління єдиної державної системи цивільного захисту, класифікація та склад.

Тема 1.5. Аналіз повноважень центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту та їх роль у захисті населення і територій від НС на сучасному етапі.

Тема 1.6. Роль і місце Державної служби України з надзвичайних ситуацій як центрального органу виконавчої влади з реалізації державної політики у сфері цивільного захисту.

Тема 1.7. Аналіз повноважень місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування та їх роль в забезпеченні захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій на сучасному етапі.

Тема 1.8. Оцінка змісту завдань і обов'язків суб'єктів господарювання у сфері цивільного захисту.

Тема 1.9. Роль і місце координаційних органів системи цивільного захисту в забезпеченні цивільної безпеки.

Тема 1.10. Режимми функціонування ЄДСЦЗ та організаційно – правові аспекти їх запровадження.

МОДУЛЬ 2. Система реагування на надзвичайні ситуації як комплексна складова єдиної державної системи

Тема 2.1 Сили цивільного захисту, особливості порядку утворення, склад та організація діяльності.

Тема 2.2. Аналіз та оцінка стану оперативно – рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України.

Тема 2.3. Взаємодія органів управління ЄДСЦЗ та їх сил як складна динамічна система.

Тема 2.4. Технологія управління силами та засобами цивільного захисту в умовах надзвичайних ситуацій.

Тема 2.5. Особливості планування роботи ЄДСЦЗ.

Тема 2.6. Організація розробки та зміст планів реагування на надзвичайні ситуації державного, регіонального та місцевого рівнів.

Тема 2.7. Особливості та порядок матеріально-технічного і фінансового забезпечення заходів цивільного захисту і діяльності сил реагування на НС.

Тема 2.8. Зміст та порядок підготовки органів управління, керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

Тема 2.9. Міжнародний досвід побудови та функціонування систем цивільного.

Тема 2.10. Міжнародна діяльність у сфері цивільного захисту, роль і місце у цьому процесі України.

Тема 2.11. Проблемні питання сфери цивільного захисту та шляхи їх вирішення на етапі реформування ЄДСЦЗ.

Тема 2.12. Підходи до удосконалення діяльності ДСНС України з питань цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, пожежної і техногенної безпеки.

Тема 2.13. Підходи до удосконалення діяльності ДСНС з питань ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж.

МОДУЛЬ 3. Забезпечення процесів реалізації заходів цивільного захисту

Тема 3.1. Організація діяльності органів управління з забезпечення оповіщення та інформування суб'єктів цивільного захисту.

Тема 3.2. Організація діяльності органів управління з забезпечення укриття населення у захисних спорудах.

Тема 3.3. Організація діяльності органів управління з забезпечення заходів з евакуації населення.

Тема 3.4. Організація діяльності органів управління з забезпечення планування заходів з евакуації населення.

Тема 3.5. Державне регулювання заходів з інженерного захисту територій.

Тема 3.6. Організація діяльності органів управління з забезпечення радіаційного захисту.

Тема 3.7. Організація діяльності органів управління з забезпечення хімічного захисту

Тема 3.8. Організація діяльності органів управління з забезпечення медичного та біологічного захисту

Тема 3.9. Організація діяльності органів управління з забезпечення заходів з організації навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях

Тема 3.10. Організація діяльності органів управління з реалізації заходів щодо забезпечення техногенної безпеки.

Тема 3.11. Організація діяльності органів управління з реалізації заходів щодо забезпечення пожежної безпеки.

Тема 3.12. Оцінка діяльності територіальних органів управління ДСНС України з реалізації заходів цивільного захисту на регіональному та місцевому рівнях.

Тема 3.13. Оцінка стану системи нагляду і контролю у сфері цивільного захисту як функціональної складової забезпечення реалізації заходів цивільного захисту.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	модульна контрольна робота	
1-й семестр						
Модуль 1. Правова основа діяльності державної системи захисту населення і територій України від надзвичайних ситуацій						
Тема 1.1. Історичні та наукові аспекти розвитку цивільного захисту	8	2	0/2	-	4	-
Тема 1.2. Особливості сучасної державної політика у сфері цивільного захисту та механізми її реалізації	8	2	0/2	-	4	-
Тема 1.3. Особливості побудови та управління єдиною системою цивільного захисту.	12	2	4/0	-	6	-
Тема 1.4. Органи управління єдиної державної системи цивільного захисту, класифікація та склад	8	2	0/2	-	4	-
Тема 1.5. Аналіз повноважень центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту та їх роль у захисті населення і територій від НС на сучасному етапі	8	2	0/2	-	4	-
Тема 1.6. Державна служба України з надзвичайних ситуацій	8	2	0/2	-	4	-

як центральний орган виконавчої влади з реалізації державної політики у сфері цивільного захисту						
Тема 1.7. Аналіз повноважень місцевих органів виконавчої влади і органи місцевого самоврядування та їх роль в забезпеченні захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій на сучасному етапі	8	2	0/2		4	-
Тема 1.8. Оцінка змісту завдань і обов'язків суб'єктів господарювання у сфері цивільного захисту	8	2	0/2		4	-
Тема 1.9. Роль і місце координаційних органів системи цивільного захисту в забезпеченні цивільної безпеки	8	2	0/2		4	-
Тема 1.10. Режими функціонування ЄДСЦЗ та організаційно – правові аспекти їх запровадження	10	2	4/0		4	-
Разом за модулем 1	86	20	8/16	-	42	-
2-й семестр						
Модуль 2. Система реагування на надзвичайні ситуації як комплексна складова єдиної державної системи						
Змістовий модуль 1. Зміст заходів цивільного захисту						
Тема 2.1. Сили цивільного захисту, особливості порядку утворення, склад та організація діяльності	10	2	0/2	-	6	-
Тема 2.2. Аналіз та оцінка стану оперативно – рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України	8	2	2/0	-	4	-
Тема 2.3. Взаємодія	8	2	0/2	-	4	-

органів управління ЄДСЦЗ та їх сил як складна динамічна система						
Тема 2.4. Технологія управління силами та засобами цивільного захисту в умовах надзвичайних ситуацій	8	2	0/2		4	-
Тема 2.5. Особливості планування роботи ЄДСЦЗ	8	2	0/2		4	-
Тема 2.6. Організація розробки та зміст планів реагування на надзвичайні ситуації державного, регіонального та місцевого рівнів	10	2	2/0		6	-
Тема 2.7. Особливості та порядок матеріально-технічного і фінансового забезпечення заходів цивільного захисту і діяльності сил реагування на НС	8	2	0/2		4	-
Тема 2.8. Зміст та порядок підготовки органів управління, керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту	8	2	0/2		4	-
Разом за змістовим модулем 1	68	16	4/12	-	36	-
Змістовий модуль 2. Міжнародний досвід, пріоритети та шляхи розвитку закордонних систем цивільного захисту						
Тема 2.9 Міжнародний досвід побудови та функціонування систем цивільного	10	2	0/2	-	6	-
Тема 2.10 Міжнародна діяльність у сфері цивільного захисту, роль і місце у цьому процесі України	8	2	0/2	-	4	-
Тема 2.11. Проблемні питання сфери	10	2	2/0	-	6	-

цивільного захисту та шляхи їх вирішення на етапі реформування ЄДСЦЗ						
Тема 2.12. Підходи до удосконалення діяльності ДСНС України з питань цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, пожежної і техногенної безпеки	8	2	0/2	-	4	-
Тема 2.13. Підходи до удосконалення діяльності ДСНС з питань ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж	8	2	0/2	-	4	-
Разом за змістовим модулем 2	44	10	2/8	-	24	-
Разом за модулем 2	112	26	6/20	-	60	-
3-й семестр						
Модуль 3. Забезпечення процесів реалізації заходів цивільного захисту						
Тема 3.1. Організація діяльності органів управління з забезпечення оповіщення та інформування суб'єктів цивільного захисту	8	2	0/2	-	4	-
Тема 3.2. Організація діяльності органів управління з забезпечення укриття населення у захисних спорудах	8	2	0/2		4	-
Тема 3.3. Організація діяльності органів управління з забезпечення заходів з евакуації населення	8	2	0/2		4	-
Тема 3.4. Планування заходів з евакуації населення	10	2	4/0		4	-
Тема 3.5. Державне регулювання заходів з інженерного захисту територій	8	2	2/0		4	-
Тема 3.6. Організація діяльності органів	10	2	4/0		4	-

управління з забезпечення радіаційного захисту	3						
Тема 3.7. Організація діяльності органів управління з забезпечення хімічного захисту	10	2	4/0		4	-	
Тема 3.8. Організація діяльності органів управління з забезпечення медичного та біологічного захисту	8	2	0/2		4	-	
Тема 3.9. Організація діяльності органів управління з забезпечення заходів з організації навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях	9	2	0/2		5	-	
Тема 3.10. Організація діяльності органів управління з реалізації заходів з забезпечення техногенної безпеки	12	2	4/0		6	-	
Тема 3.11. Організація діяльності органів управління з реалізації заходів щодо пожежної безпеки	8	2	2/0		4	-	
Тема 3.12. Оцінка діяльності територіальних органів управління ДСНС України з реалізації заходів цивільного захисту на регіональному та місцевому рівнях	10	2	0/2		6	-	
Тема 3.13. Оцінка стану системи нагляду і контролю у сфері цивільного захисту як функціональної складової забезпечення реалізації заходів цивільного захисту	8	2	0/2		4	-	
Разом за модулем 3	117	26	20/14		57	-	
Усього годин за дисципліну	315	72	34/50	-	159	-	

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

1. Історичні етапи утворення та розвитку системи цивільного захисту (цивільної оборони) України.
2. Зміст нормативно – правової та законодавчої бази цивільного захисту на відповідних етапах його розвитку. Аналіз та оцінка.
3. Особливості системи управління цивільним захистом (обороною) в окремі історичні періоди.
4. Аналіз змісту повноважень суб'єктів забезпечення цивільного захисту регіонального та місцевого рівнів.
5. Особливості та порядок взаємовідносин між органами управління ЄДСЦЗ під час реалізації функцій з забезпечення цивільного захисту (координація, взаємодія, забезпечення дій).
6. Правове регулювання діяльності місцевих органів влади і органів місцевого самоврядування щодо питань ЦЗ. Аналіз змісту нормативно – правових актів з зазначеного питання.
7. Порядок організації функціонального навчання керівників центральних і місцевих органів виконавчої влади з питань цивільного захисту. Організація підготовки фахівців діяльність яких пов'язана з реалізацією заходів цивільного захисту. Аналіз програм функціональної підготовки окремих категорій керівників.
8. Загальні підходи до планування як функції управління. Стадії планування, організація планування заходів із запобігання і реагування на НС. Розробка проекту плану реагування на НС.
9. Організація захисту населення і територій України від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.
10. Заходи цивільного захисту, зміст, порядок та механізми їх реалізації.
11. Міжнародні зобов'язання України у сфері цивільного захисту. Взаємодія і співпраця з іншими країнами та міжнародними організаціями в галузі попередження і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Гуманітарна діяльність.
12. Структура, завдання, функції системи цивільного захисту і їх служб в країнах Європи, США, Азії, країнах СНД тощо. Проблеми та шляхи їх вирішення урядом цих країн.
13. Перспективи розвитку цивільного захисту та шляхи вирішення проблемних питань.

В навчальній дисципліні використовуються такі методи навчання і викладання:

МН1. Словесні методи навчання (спонукають здобувачів до створення в уяві певного образу, приведення попередніх знань до усвідомлення нових явищ та понять).

МН2. Практичні методи навчання (сприяють формуванню вмінь і

навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми або розділу).

МН3. Наочні методи навчання (передбачають демонстрацію, ілюстрацію та спостереження (сприймання процесів без втручання у ці процеси)).

МН4. Робота з навчально-методичною літературою та відеометод у сполученні з новітніми інформаційними техно-логіями та комп'ютерними засобами навчання.

МН5. Самостійна робота (спрямована на використання набутих знань при розв'язанні програмних завдань).

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: диференційний залік у 1-му та 2-му семестрах, екзамен у 3-му семестрі.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та

індивідуального опитування, виконання письмових завдань, контрольних модульних робіт.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційних заліків (1-й та 2-й семестри), екзамену (3-й семестр).

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
1-й семестр				
I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	10	–	–
	практичні заняття	3	9	27
	семінарські заняття	7	9	63
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль)		5	5
Разом за модуль 1				95
Разом за поточний контроль				95
II. Індивідуальна самостійна робота				5
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
2-й семестр				
I. Поточний контроль				
Модуль 2	лекції	13	–	–
	практичні заняття	5	7	35

	семінарські заняття	8	7	56
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль)		5	5
Разом за модуль 2				96
Разом за поточний контроль				96
II. Індивідуальна самостійна робота				4
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
3-й семестр			
I. Поточний контроль			
Модуль 3	лекції	13	–
	практичні заняття	6	4
	семінарські заняття	7	4
Разом за модуль 3			52
Разом за поточний контроль			52
II. Індивідуальна самостійна робота			8
III. Підсумковий контроль (екзамен)			40
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи			100

Поточний контроль.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному та семінарському заняттях:

9 балів – обидва питання розкриті в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни. Граматично і стилістично без помилок оформлений звіт;

8 -7 балів – обидва питання розкриті, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки.

6 -5 балів – розкрито одне питання в повному обсязі, а друге питання розкрито частково, у звіті допущені значні граматичні чи стилістичні помилки.

4-3 бали – обидва питання розкриті частково, у звіті допущені незначні

граматичні чи стилістичні помилки.

2-1 бал - одне питання розкрито частково, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки.

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

Модульний контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульних контрольних робіт:

5 балів – вірно розв’язані всі дві задачі з дотриманням всіх вимог до виконання та повністю розкрито теоретичне питання;

4 бали – вірно розв’язані всі дві задачі, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки та повністю розкрито теоретичне питання;

3 бали – розв’язані півтори задачі, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки та повністю розкрито теоретичне питання;

2 бали – розв’язана одна задача, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки та неповністю розкрито теоретичне питання;

1 бал – неповністю розв’язана задача, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки та практично не розкрито теоретичне питання;

0 балів – відповідь відсутня.

Модуль 1

1. Стратегія та зміст державної політики у сфері цивільного захисту на сучасному етапі.

2. Загальна характеристика законодавчого забезпечення цивільного захисту. Мета, принципи і завдання цивільного захисту. Суб’єкти забезпечення цивільного захисту.

3. Єдина державна система цивільного захисту як механізм реалізації завдань з захисту населення і території від НС. Загальні підходи до побудови структури єдиної системи цивільного захисту.

4. Структура Єдиної державної системи цивільного захисту (ЄСЦЗ), характеристика її підсистеми та ланок. Порядок створення підсистем та організація їх діяльності.

5. Склад та характеристика постійних, координаційних та повсякденних органів управління системи цивільного захисту.

6. Повноваження КМ України та його центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту як постійних органів управління. Порядок реалізації повноважень відповідно до діючого законодавства.

7. Повноваження та функції ДСНС України у сфері цивільного захисту. Склад, завдання, структура, сучасний стан.

8. Структура та зміст завдань і функцій територіальних органів

управління ДСНС України з реалізації завдань цивільного захисту.

9. Роль і місце органів виконавчої влади в забезпеченні захисту населення і територій від НС .

10. Завдання та повноваження місцевих органів влади органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту. Структура та функції департаментів, управлінь цивільного захисту у складі місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

11. Зміст завдань і обов'язків суб'єктів господарювання.

12. Організація забезпечення виконання заходів у сфері цивільного захисту.

13. Організація створення аварійно-рятувальних служб та формувань.

14. Повноваження щодо здійснення функцій з координації діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у сфері ЦЗ.

15. Склад, завдання, повноваження та організація діяльності комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій державного, регіонального, та місцевого рівнів.

16. Порядок встановлення (введення) режимів функціонування ЄДСЦЗ та організація діяльності в режимах підвищеної готовності та НС служби цивільного захисту.

17. Особливості діяльності підрозділів служби цивільного захисту при встановленні режимів надзвичайного та воєнного стану, сили і засоби які забезпечують виконання завдань ЦЗ, порядок забезпечення правового режиму. Заходи які реалізуються функціональними і територіальними підсистемами ЄДСЦЗ.

Модуль 2

1. Види, класифікація аварійно – рятувальних служб, спеціалізованих служб цивільного захисту, формувань цивільного захисту, добровільних формувань. Порядок їх створення, завдання і організація діяльності.

2. Склад сил і засобів функціональних і територіальних підсистем та їх місцевих ланок, завдання та повноваження.

3. Загальна характеристика оперативно рятувальної служби, її структура, органи управління і завдання.

4. Склад та характеристика підрозділів оперативно – рятувальної служби центрального і територіального підпорядкування. Зони відповідальності та порядок залучення до виконання завдань за призначенням.

5. Взаємодія-як складна динамічна система, теорія і практика взаємодії.

6. Умови успішного функціонування системи, засади взаємодії.

7. Види та порядок забезпечення дій суб'єктів реагування на НС.

8. Роль і місце спеціально уповноваженого центрального і місцевого органу виконавчої влади ЦЗ у налагоджуванні і відпрацьованні механізму

взаємодії сил і засобів цивільного захисту у різних режимах функціонування ЄДСЦЗ.

9. Склад та структура органів управління під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій місцевого, регіонального і державного рівнів.

10. Повноваження органів управління ліквідацією НС. Технологія управління діями сил цивільного захисту.

11. Основні плануючі документи з питань цивільного захисту. Організація планування заходів цивільного захисту на Державному, регіональному і місцевому рівнях.

12. Структура та зміст планів основних заходів цивільного захисту на рік.

13. Підстава для розробки планів, призначення, завдання та мета планів реагування на НС.

14. Структура окремих планів реагування та зміст розділів планів. Порядок погодження та затвердження планів і їх відпрацювання.

15. Особливості фінансування заходів цивільного захисту. Джерела фінансування, нормативно-правова база.

16. Порядок утворення матеріального резерву та його використання. Склад державного матеріального резерву та порядок його утворення і використання.

17. Системи цивільного захисту закордонних держав

18. Роль ДСНС України в міжнародній діяльності. Практика організації міжнародної діяльності.

19. Стратегії і концепції реформування, розвитку системи цивільного захисту України.

20. Аналіз та оцінка стану функціонування органів управління та підрозділів ДСНС України, як складових ЄДСЦЗ, з питань цивільного захисту, попередження надзвичайних ситуацій і пожеж. Шляхи і способи удосконалення діяльності за означеними напрямками.

Модуль 3

1. Загальні положення про оповіщення у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій. Суб'єкти забезпечення заходів з оповіщення та інформування населення. Системи оповіщення та їх характеристика.

2. Шляхи забезпечення оповіщення у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій. Інформування у сфері цивільного захисту.

3. Загальна характеристика, класифікація, види, захисних споруд та порядок формування їх фонду, ведення одліку. Суб'єкти забезпечення заходів з укриття населення у захисних спорудах та їх функції і повноваження.

4. Організація роботи з реалізації заходів з укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту.

5. Вимоги до утримання та використання захисних споруд. Організація контролю за станом захисних споруд.

6. Порядок укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту під час воєнних загроз.

7. Суб'єкти забезпечення заходів з евакуації населення та їх функції. Види, форми евакуації.

8. Порядок організації та проведення заходів з евакуації. Органи з евакуації, їх склад та основні завдання.

9. Основні заходи щодо підготовки та проведення евакуації.

10. Особливості організації та проведення заходів з евакуації залежно від наявних загроз природного, техногенного та воєнного характеру.

11. Особливості проведення евакуаційних заходів на об'єктах економіки (господарювання) розташованих у зонах можливого виникнення надзвичайних ситуацій.

12. Вимоги та порядок розробки планів з евакуації населення і матеріальних цінностей. Структура та зміст планів евакуації населення. Порядок відпрацювання планів евакуації залежно від видів загроз.

13. Заходи та елементи інженерного захисту територій.

14. Порядок організації та реалізації заходів інженерного захисту територій від загроз техногенного і природного характеру. Приклади інженерного захисту територій в районах, небезпечних природних процесів.

15. Перелік об'єктів, що належать суб'єктам господарювання, проектування яких здійснюється з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту.

16. Організація та реалізація заходів інженерного захисту територій на підприємствах, установах та організаціях. Стійкість роботи об'єктів суб'єктів господарювання в умовах надзвичайної ситуації.

17. Склад та характеристика міжнародної системи радіаційної безпеки, роль і місце України в цієї системі.

18. Характеристика заходів з радіаційного захисту. Суб'єкти забезпечення заходів з радіаційного захисту. Організація та реалізація заходів радіаційного захисту населення і територій.

19. Організація спостереження за радіаційною обстановкою. Системи контролю стану радіаційної обстановки на відповідних територіях та об'єктах. Режими радіаційного захисту.

20. Порядок забезпечення населення засобами РХБ захисту. Заходи щодо захисту персоналу, населення і територій при аваріях на радіаційно-небезпечних об'єктах.

21. Склад та характеристика міжнародної системи хімічного захисту. Характеристика заходів з хімічного захисту населення. Суб'єкти забезпечення заходів з хімічного захисту.

21. Організація та реалізація заходів хімічного захисту населення і територій. 67. Організація спостереження за хімічною обстановкою.

22. Системи контролю стану хімічної обстановки на відповідних територіях та об'єктах.

23. Заходи щодо захисту персоналу, населення і територій при аваріях на хімічно-небезпечних об'єктах.

24. Зміст та характеристика заходів з медичного і біологічного захисту. Суб'єкти забезпечення медичного і біологічного захисту.

25. Організація медичного захисту населення під час виникнення загроз надзвичайних ситуацій та під час ліквідації наслідків НС.

26. Біологічний захист населення, тварин і рослин. Забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення.

27. Організація системи режимно-обмежувальних заходів. Ветеринарно-санітарні заходи, які застосовуються під час карантину тварин.

28. Зміст та склад системи навчання населення. Організація та порядок навчання працюючого і непрацюючого населення.

29. Форми та методи навчання. Інформаційно – просвітницька робота з населенням. Роль і місце в системі навчання населення органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування а також ДСНС України.

30. Склад та характеристика системи забезпечення техногенної безпеки. Суб'єкти забезпечення техногенної безпеки та їх обов'язки.

31. Організаційні заходи щодо забезпечення техногенної безпеки об'єктів суб'єктів господарювання. Роль і місце ДСНС України в забезпеченні техногенної безпеки.

32. Організація та реалізація заходів щодо забезпечення техногенної та промислової безпеки на підприємства.

33. Склад та характеристика системи забезпечення пожежної безпеки. Суб'єкти забезпечення пожежної безпеки та їх повноваження і обов'язки.

34. Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки населених пунктів та об'єктів суб'єктів господарювання. Роль і місце ДСНС України в забезпеченні пожежної безпеки.

35. Структура, склад та повноваження управлінь, відділів, секторів з організації заходів цивільного захисту на регіональному рівні та функції посадових осіб міських, районних управлінь, відділів, секторів ГУ(У) з питань реалізації заходів ЦЗ. Організація планування та контролю виконання заходів цивільного захисту.

36. Система наглядових і контролюючих органів сфери цивільного захисту з питань техногенної, пожежної, екологічної, промислової безпеки, охорони праці та санітарно – епідеміологічного благополуччя. Склад, повноваження функції.

Підсумковий контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені:

40 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст усіх завдань з повним дотриманням вимог до виконання;

39-30 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст завдань. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;

29-20 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого

всестороннього аналізу, обґрунтування та аргументації, допускає при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

19-10 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкриті зміст завдань з допущенням при цьому суттєвих неточностей;

9-1 бал – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту завдань.

Перелік теоретичних питань для підготовки до екзамену:

1. Стратегія та зміст державної політики у сфері цивільного захисту на сучасному етапі.

2. Загальна характеристика законодавчого забезпечення цивільного захисту. Мета, принципи і завдання цивільного захисту. Суб'єкти забезпечення цивільного захисту.

3. Єдина державна система цивільного захисту як механізм реалізації завдань з захисту населення і території від НС. Загальні підходи до побудови структури єдиної системи цивільного захисту.

4. Структура Єдиної державної системи цивільного захисту (ЄСЦЗ), характеристика її підсистеми та ланок. Порядок створення підсистем та організація їх діяльності.

5. Склад та характеристика постійних, координаційних та повсякденних органів управління системи цивільного захисту.

6. Повноваження КМ України та його центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту як постійних органів управління. Порядок реалізації повноважень відповідно до діючого законодавства.

7. Повноваження та функції ДСНС України у сфері цивільного захисту. Склад, завдання, структура, сучасний стан.

8. Структура та зміст завдань і функцій територіальних органів управління ДСНС України з реалізації завдань цивільного захисту.

9. Роль і місце органів виконавчої влади в забезпеченні захисту населення і територій від НС.

10. Завдання та повноваження місцевих органів влади органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту. Структура та функції департаментів, управлінь цивільного захисту у складі місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

11. Зміст завдань і обов'язків суб'єктів господарювання.

12. Організація забезпечення виконання заходів у сфері цивільного захисту.

13. Організація створення аварійно-рятувальних служб та формувань.

14. Повноваження щодо здійснення функцій з координації діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у сфері ЦЗ.

15. Склад, завдання, повноваження та організація діяльності комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій державного, регіонального, та місцевого рівнів.

16. Порядок встановлення (введення) режимів функціонування ЄДСЦЗ та організація діяльності в режимах підвищеної готовності та НС служби цивільного захисту.

17. Особливості діяльності підрозділів служби цивільного захисту при встановленні режимів надзвичайного та воєнного стану, сили і засоби які забезпечують виконання завдань ЦЗ, порядок забезпечення правового режиму. Заходи які реалізуються функціональними і територіальними підсистемами ЄДСЦЗ.

18. Види, класифікація аварійно – рятувальних служб, спеціалізованих служб цивільного захисту, формувань цивільного захисту, добровільних формувань. Порядок їх створення, завдання і організація діяльності.

19. Склад сил і засобів функціональних і територіальних підсистем та їх місцевих ланок, завдання та повноваження.

20. Загальна характеристика оперативно рятувальної служби, її структура, органи управління і завдання.

21. Склад та характеристика підрозділів оперативно – рятувальної служби центрального і територіального підпорядкування. Зони відповідальності та порядок залучення до виконання завдань за призначенням.

22. Взаємодія-як складна динамічна система, теорія і практика взаємодії.

23. Умови успішного функціонування системи, засади взаємодії.

24. Види та порядок забезпечення дій суб'єктів реагування на НС.

25. Роль і місце спеціально уповноваженого центрального і місцевого органу виконавчої влади ЦЗ у налагоджуванні і відпрацьованні механізму взаємодії сил і засобів цивільного захисту у різних режимах функціонування ЄДСЦЗ.

26. Склад та структура органів управління під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій місцевого, регіонального і державного рівнів.

27. Повноваження органів управління ліквідацією НС. Технологія управління діями сил цивільного захисту.

28. Основні плануючі документи з питань цивільного захисту. Організація планування заходів цивільного захисту на Державному, регіональному і місцевому рівнях.

29. Структура та зміст планів основних заходів цивільного захисту на рік.

30. Підстава для розробки планів, призначення, завдання та мета планів реагування на НС.

31. Структура окремих планів реагування та зміст розділів планів. Порядок погодження та затвердження планів і їх відпрацювання.

32. Особливості фінансування заходів цивільного захисту. Джерела фінансування, нормативно-правова база.

33. Порядок утворення матеріального резерву та його використання. Склад державного матеріального резерву та порядок його утворення і використання.

34. Системи цивільного захисту закордонних держав

35. Роль ДСНС України в міжнародній діяльності. Практика організації міжнародної діяльності.

36. Стратегії і концепції реформування, розвитку системи цивільного захисту України.

37. Аналіз та оцінка стану функціонування органів управління та підрозділів ДСНС України, як складових ЄДСЦЗ, з питань цивільного захисту, попередження надзвичайних ситуацій і пожеж. Шляхи і способи удосконалення діяльності за означеними напрямками.

38. Загальні положення про оповіщення у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій. Суб'єкти забезпечення заходів з оповіщення та інформування населення. Системи оповіщення та їх характеристика.

39. Шляхи забезпечення оповіщення у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій. Інформування у сфері цивільного захисту.

40. Загальна характеристика, класифікація, види, захисних споруд та порядок формування їх фонду, ведення одліку. Суб'єкти забезпечення заходів з укриття населення у захисних спорудах та їх функції і повноваження.

41. Організація роботи з реалізації заходів з укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту.

42. Вимоги до утримання та використання захисних споруд. Організація контролю за станом захисних споруд.

43. Порядок укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту під час воєнних загроз.

44. Суб'єкти забезпечення заходів з евакуації населення та їх функції. Види, форми евакуації.

45. Порядок організації та проведення заходів з евакуації. Органи з евакуації, їх склад та основні завдання.

46. Основні заходи щодо підготовки та проведення евакуації.

47. Особливості організації та проведення заходів з евакуації залежно від наявних загроз природного, техногенного та воєнного характеру.

48. Особливості проведення евакуаційних заходів на об'єктах економіки (господарювання) розташованих у зонах можливого виникнення надзвичайних ситуацій.

49. Вимоги та порядок розробки планів з евакуації населення і матеріальних цінностей. Структура та зміст планів евакуації населення. Порядок відпрацювання планів евакуації залежно від видів загроз.

50. Заходи та елементи інженерного захисту територій.

51. Порядок організації та реалізації заходів інженерного захисту територій від загроз техногенного і природного характеру. Приклади інженерного захисту територій в районах, небезпечних природних процесів.

52. Перелік об'єктів, що належать суб'єктам господарювання, проектування яких здійснюється з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту.

53. Організація та реалізація заходів інженерного захисту територій на підприємствах, установах та організаціях. Стійкість роботи об'єктів суб'єктів господарювання в умовах надзвичайної ситуації.

54. Склад та характеристика міжнародної системи радіаційної безпеки, роль і місце України в цієї системі.

55. Характеристика заходів з радіаційного захисту. Суб'єкти забезпечення заходів з радіаційного захисту. Організація та реалізація заходів радіаційного захисту населення і територій.

56. Організація спостереження за радіаційною обстановкою. Системи контролю стану радіаційної обстановки на відповідних територіях та об'єктах. Режими радіаційного захисту.

57. Порядок забезпечення населення засобами РХБ захисту. Заходи щодо захисту персоналу, населення і територій при аваріях на радіаційно - небезпечних об'єктах.

58. Склад та характеристика міжнародної системи хімічного захисту. Характеристика заходів з хімічного захисту населення. Суб'єкти забезпечення заходів з хімічного захисту.

59. Організація та реалізація заходів хімічного захисту населення і територій. 67. Організація спостереження за хімічною обстановкою.

60. Системи контролю стану хімічної обстановки на відповідних територіях та об'єктах.

61. Заходи щодо захисту персоналу, населення і територій при аваріях на хімічно-небезпечних об'єктах.

62. Зміст та характеристика заходів з медичного і біологічного захисту. Суб'єкти забезпечення медичного і біологічного захисту.

63. Організація медичного захисту населення під час виникнення загроз надзвичайних ситуацій та під час ліквідації наслідків НС.

64. Біологічний захист населення, тварин і рослин. Забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення.

65. Організація системи режимно-обмежувальних заходів. Ветеринарно-санітарні заходи, які застосовуються під час карантину тварин.

66. Зміст та склад системи навчання населення . Організація та порядок навчання працюючого і непрацюючого населення.

67. Форми та методи навчання. Інформаційно – просвітницька робота з населенням. Роль і місце в системі навчання населення органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування а також ДСНС України.

68. Склад та характеристика системи забезпечення техногенної безпеки. Суб'єкти забезпечення техногенної безпеки та їх обов'язки.

69. Організаційні заходи щодо забезпечення техногенної безпеки об'єктів суб'єктів господарювання. Роль і місце ДСНС України в забезпеченні техногенної безпеки.

70. Організація та реалізація заходів щодо забезпечення техногенної та промислової безпеки на підприємства.

71. Склад та характеристика системи забезпечення пожежної безпеки. Суб'єкти забезпечення пожежної безпеки та їх повноваження і обов'язки.

72. Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки населених пунктів та об'єктів суб'єктів господарювання. Роль і місце ДСНС України в забезпеченні пожежної безпеки.

73. Структура, склад та повноваження управлінь, відділів, секторів з організації заходів цивільного захисту на регіональному рівні та функції посадових осіб міських, районних управлінь, відділів, секторів ГУ(У) з питань реалізації заходів ЦЗ. Організація планування та контролю виконання заходів цивільного захисту.

74. Система наглядових і контролюючих органів сфери цивільного захисту з питань техногенної, пожежної, екологічної, промислової безпеки, охорони праці та санітарно – епідеміологічного благополуччя. Склад, повноваження функцій.

Політика викладання навчальної дисципліни:

– активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань

– недопустимість пропусків та запізнь на заняття;

– неприпустимість користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття без дозволу науково-педагогічного працівника;

– дотримання здобувачами вищої освіти політики доброчесності під час виконання модульних контрольних робіт та під час підсумкового контролю;

– виконання інших вимог, що не суперечать законодавству України та нормативним документам Університету.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI // Голос України. – 2023.– березень.
(бібліотека НУЦЗУ)

2. Тютюник В.В. Теорія систем та системний аналіз: курс лекцій / В.В. Тютюник, О.О. Писклакова. – Харків: Національний університет цивільного захисту України, 2020. – 108 с. (бібліотека НУЦЗУ)
3. Кулешов М.М., Садковий В.П., Тютюник В.В. Державна система цивільного захисту. Харків: Національний університет цивільного захисту України, 2020. – 232 с. (бібліотека НУЦЗУ)
4. Кулешов М.М., Одарюк П.В. Вдосконалення надійності функціонування системи цивільного захисту. Зб. наук. праць Проблеми надзвичайних ситуацій. 2006. Вип.3. С.107–111. (бібліотека НУЦЗУ)
5. Кулешов М.М. Організація взаємодії під час виконання завдань з цивільного захисту. Зб. наук. праць Проблеми надзвичайних ситуацій. 2007. Вип.5. С.119–125. (бібліотека НУЦЗУ).
6. Кулешов М.М. Щодо оцінки ефективності діяльності органів управління та підрозділів оперативно - рятувальної служби МНС України. Проблеми надзвичайних ситуацій: Зб. наук. праць. 2011. Вип.14. С. 105–112. (бібліотека НУЦЗУ)
7. Кулешов М.М., Болотських М.М. Питання щодо структурного розподілу функцій і повноважень між органами управління територіальними підсистемами єдиної державної системи цивільного захисту. Проблеми надзвичайних ситуацій: Зб. наук. праць. 2013. Вип.18. С. 83–90. (бібліотека НУЦЗУ)
8. Кулешов М.М., Росоха В.О. Сучасні виклики для державної політики у сфері цивільного захисту в Україні. Вісник НЦЗУ. Серія Державне управління 2014. Вип. 2. С. 167–175. (бібліотека НУЦЗУ)
9. Кулешов М.М. Система реагування на надзвичайні ситуації та механізми управління. Вісник НУЦЗУ. Серія Державне управління 2017. Вип.1(6) . С. 314–321. (бібліотека НУЦЗУ)
10. Кулешов М.М. Щодо побудови та удосконалення діяльності державної системи цивільного захисту України. Вісник НУЦЗУ. Серія Державне управління 2017. Вип. 2(8) . С. 433–440. (бібліотека НУЦЗУ)

Інформаційні ресурси

1. Постанова Кабінет Міністрів України від 24 березня 2004 р. № 368 «Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/368-2004-%D0%BF#Text>
2. Державний класифікатор надзвичайних ситуацій ДК 019:2010. Прийнято та надано чинності Наказом Держспоживстандарту України від 11 жовтня 2010 року № 457 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va457609-10#Text>
3. «Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій» затверджено наказом МВС України від 06 серпня 2018 року № 658 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0969-18#Text>
4. Закон України «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» від 8 червня

2000 року № 1809-III [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1809-14>

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/444-2013-%D0%BF>

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2023 року № 314 «Про затвердження Порядку утворення та функціонування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення добровільної пожежної охорони».

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року № 616 «Про затвердження положення про добровільні формування цивільного захисту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616-2013-%D0%BF>

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 06 жовтня 2013 року № 787 «Про затвердження порядку утворення, завдання та функцій формувань цивільного захисту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/787-2013-%D0%BF>

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2013 року № 841 «Про затвердження порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/841-2013-%D0%BF>

10. Постанова Кабінету Міністрів України від 09 січня 2014 року № 11 «Про затвердження Положення про Єдину державну систему цивільного захисту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF>

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 року № 409 «Про затвердження типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/409-2015-%D0%BF>

12. Постанова Кабінету Міністрів України від 08 липня 2015 року № 469 «Про затвердження положення про спеціалізовані служби цивільного захисту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/469-2015-%D0%BF>

13. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 року № 775 «Про затвердження порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/775-2015-%D0%BF>

14. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2015 року № 101 «Про затвердження типових положень про функціональну і територіальну підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/101-2015-%D0%BF>

15. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 січня 2015 року № 18 «Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/18-2015-%D0%BF>

16. 137. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 березня 2018 року № 223 «Про затвердження плану реагування на надзвичайні ситуації державного рівня» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223-2018-%D0%BF>

17. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 року № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2017-%D0%BF>

Розробник:
доцент кафедри
управління та організації діяльності
у сфері цивільного захисту,
к.т.н., доцент

Микола КУЛЄШОВ